

FETHİYE TİCARET VE SANAYİ ODASI
FETHİYE CHAMBER OF COMMERCE & INDUSTRY

**TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR
BİRLİĞİ'ne**
Dumlupınar Bulvarı No:252
Eskişehir Yolu 9.km.
06530 / ANKARA

Tarih:20.05.2011

Sayı: H.M./01/957

Konu: Gelir Vergisi Kanunu hk.

İLGİ : 05.05.2011 tarih ve 0515-96/11478 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda Maliye Bakanlığı tarafından yürütülen “Gelir Vergisi Kanunu” değişikliği çalışmalarında Birliğimiz görüşüne esas olmak üzere “Gelir Vergisi Kanunu” nun nasıl olması gerektiği yönünde Odamız görüş ve önerileri istenmektedir.

Malumları olduğu üzere Gelir Vergisi Kanunu’nun düzenleme tarihi 31.12.1960’tır. 1960’ların Türkiye’si ile bugünün Türkiye’si karşılaştırıldığında 51 yıl önceki bir kanunun günün ihtiyaçlarına cevap veremeyeceği, hele vergi gibi ekonomik aktivitelerle doğrudan ilişkili bir konunun yürütülemeyeceği aşikar bir gerçektir. Elbette ki düzenleme tarihinden bugüne kadar Kanunda çok sayıda değişiklik yapılmış, söz konusu değişiklikler ile günün yakalanması amaçlanmıştır. Ancak Kanunun orijinalliği, sistematiği ve yapısı bozulmuştur.

Bu nedenle orijinal, kendine özgü bir yapısı olan, günün ekonomik ve sosyal yapısına uygun modern bir gelir vergisi sistemine ihtiyaç duyulmaktadır. Yeni vergi kanunu, diğer vergi kanunları ile uyumlu, bölümleri arasında bir bütünlüğü olan, vergi mükellefi ile vergi idaresi arasında uzlaşmazlık yaratmayan, okunarak anlaşılabilen açıklıkta ve mevcut ekonomik aktiviteleri de kapsayan bir yapıda olmalıdır. Yeni bir gelir vergisi sistemi için Odamızca önerilen hususlar ise aşağıda takdim edilmektedir:

1. Ülkemizin en önemli sorunlarından biri maalesef kayıt dışı ekonomidir. Kayıt dışı ekonominin varlığı iş hayatında serbest rekabeti engellemekte, gelir dağılımını bozmakta, kaynakların verimli kullanılmasını önlemektedir. Tüm yükümlülüklerini yerine getiren bir işletmenin, kayıt dışındaki bir işletme ile rekabet edebilmesi mümkün değildir. Bu durum ekonomik hayatın dengesini bozduğu, haksız şartların oluşmasına neden olduğu gibi sosyal hayatı da olumsuz olarak etkilemektedir.

Mevcut Gelir Vergisi Kanunu kayıt dışıyla mücadele edebilecek bir yapıdan çok uzaktadır. Bunu sağlayabilecek düzenleme, mutlaka kayıt dışı işlemlerden oluşan serveti sorgulayabilmelidir. Yapılacak yeni düzenlemede bu konunun vergi mükelleflerinin haklarını da koruyacak şekilde sisteme sokulması kaçınılmazdır.

2. Ülkemizde vergi mükellefi olan kişilerin sayısı olmayanlara kıyasla çok düşüktür. Her ay elde ettiği gelir üzerinden tevkifat suretiyle vergi ödeyenlerin birçoğu(örneğin ücretliler) vergi ödeyip ödemediklerinin farkında dahi değildir. Vergi ödemeyen ya da ödediğinin bilincinde olmayan kişilerin Devlet harcamalarını sorgulamaları da beklenemez. Bu husus, ülkedeki demokrasi bilincinin gelişimini engelleyen nedenlerden biridir.

Yeni vergi sistemi daha çok kişiye ulaşabilen bir sistem olmalıdır. Bunu sağlamak için kullanılabilecek bir yöntem; vergi tevkifat sisteminin daha çok vergi güvenlik sistemi olarak kullanılması, nihai vergileme olarak kullanılmamasıdır. Vergi alınmasa dahi kişilerin gelir durumlarının beyanı istenmeli, her vatandaşın vergi idaresiyle tanışması sağlanmalıdır.

3. Vergi tabanı genişletilmeli ve böylece kişilerin üzerindeki vergi yükü azaltılmalıdır. Bugün gelişmiş ekonomilerin vergi kanunları incelendiğinde çoğunda vergilenmeyecek ya da sıfır oranında vergilendirilecek bir gelir tutarı vardır. Amaç asgari geçimi sağlayacak bir gelirin vergilendirilmemesidir. Mevcut Gelir Vergisi Kanunumuzda buna benzer bir uygulama sadece ücretliler için ve çok sınırlı olarak vardır, ancak yetersizdir. Bu kapsamda yeni gelir vergisi sisteminde tüm gelir unsurları için asgari bir yaşama izin verecek bir tutarın vergi dışı bırakılması muhakkaktır. Bunun yapılması sosyal devlet ilkesinin de bir gerekliliğidir.

4. Gelir Vergisi Kanunu'nda "gelir" in tanımı "Bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safı tutarıdır" olarak yapılmış, ancak "gelir" e giren kazanç ve iratlar

- Ticari Kazançlar
- Zirai Kazançlar
- Ücretler
- Serbest Meslek Kazançları
- Gayrimenkul sermaye iratları
- Menkul Sermaye iratları
- Diğer kazanç ve iratlar

olarak tanımlanmıştır. Yapılan bu sınıflandırma, söz konusu yedi kazanç unsuru dışında kalan gelirleri vergi dışı bırakmaktadır. Bu nedenle yapılacak yeni düzenlemede gelirin unsurları yeniden belirlenmelidir.

5. Ticari kazancın tespitinde, dikkate alınacak giderler ve gider sayılmayan harcamalar hükme bağlanmıştır. Oysa ticari kazancın tespitinde özsermayede azalma meydana getiren giderlerin tamamı indirim konusu yapılmalıdır.
6. Toplumun her kesimi gelir ve gider durumlarını gösteren beyanname vermeli, harcamalarının fazla olduğu(hastalık, eğitim, doğum gibi zorunlu nedenler yüzünden) dönemlerde iade alması sağlanmalıdır. Böylece herkes, her yaptığı harcamanın belgesini almak zorunda kalacak, bunun sonucu olarak hem vergi tabana yayılacak, hem de kişilerde vergi bilinci gelişecektir.
7. Yatırımlar teşvik edilerek, yatırım harcamalarının indirilmesi konusu yeniden düzenlenmelidir. Bu çerçevede, işe yeni başlayan meslek gruplarında, kuruluş ve yatırım harcamalarının kullanıldığı belli bir süre için de tevkifat oranları indirimli uygulanmalıdır.
8. Yeni vergi sisteminde, tahakkuk esasından çok tahsil esası benimsenmelidir. Vadeli satışlarda para tahsil edilmeden faturanın düzenlenerek vergisinin ödenmesi, sermaye birikimi imkanını ortadan kaldırmaktadır.

Bu kapsamda yukarıda ifade edilen hususlar doğrultusunda yeni bir gelir vergisi sistemine ihtiyaç duyulmaktadır.

Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Akif ARICAN
Yönetim Kurulu Başkanı

Fusun ŞAHİN
Genel Sekreter

Ezgi KULLUKÇU/Gn. Sekreter Yrd./20.05.2011